מִתַּחְתֵּיהֶן, אֲבָל אִם הֵם גְּדוֹלוֹת שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִשְׁמֹט הַכָּרִים מִתַּחְתֵּיהֶן, אָסוּר לְהַנִּיחָם תַּחְתֵּיהֶן מִפְּנֵי שֶׁמְּבַטֵּל כְּלִי (ו) מֵהֶכֵנוֹ (פרוש, מֵהַתְּשְׁמִישׁ שֶׁהָיָה מוּכָן לוֹ), * אֶלָּא פּוֹרְקָן בְּנַחַת שֶׁלֹּא יִשְׁבְּרוּ, * וְלֹא יַנִּיחֵם עַל הַבְּהֵמָה מִשּׁוּם צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים: י (כח) [פ] חֶשְׁכָּה לוֹ בַּדֶּרֶךְ וּתְפִלִּין בְּרֹאשׁוֹ, אוֹ שֶׁיּוֹשֵׁב בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ בַּשָּׁדֶה וְחֶשְׁכָה לוֹ, מַנִּיחַ יָדוֹ עֲלֵיהֶם עַד שֶׁמַּגִּיעַ לְבֵיתוֹ, וְאִם יֵשׁ בַּיִת סָמוּךְ לַחוֹמָה שֶׁנִּשְׁמָרִים בְּתוֹכוֹ מַנִּיחָן שָׁם: יא [צ] הָיְתָה חֲבִילָתוֹ מֻנַּחַת עַל כְּתֵפוֹ [ג]וְקָדַשׁ עָלָיו הַיּוֹם, (כט) רַק תַּחְתֶּיהָ עַד בֵּיתוֹ. וְדַוְקָא רַק, אֲבָל לַיְלָה לְאַט לֹא, כֵּיוָן דְּלֵית הָכָּרָא אָתֵי לְמֶעֱבַד עֲקִירָה וְהַנָּחָה, (ל) דְּזִמְנִין (מ) קָאֵי וְלָאו אַדַּעְתֵּהּ, אֲבָל רַק אֵית לַיהּ (לא) הָכָּרָא. וְכִי מָטֵי לְבֵיתֵהּ * כִּי הֵיכִי דְּלֹא קָאֵי פּוֹרְתָא וְאִשְׁתַּכַּח דְּקָא מְעַיֵּל מַרְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הַיָּחִיד, זוֹרֵק לֵהּ (לב) כְּלְאַחַר יָד דְּהֵינוּ שֶׁלֹּא כְּדַרְכּוֹ זְרִיקָה, כְּגוֹן מִכְּתֵפָיו וּלְאַחֲרָיו: יב [ק]יֵשׁ אוֹמְרִים (לג) דְּדַוְקָא בַּחֲבִילָה הִתִּירוּ לַעֲשׂוֹת כֵּן אֲבָל לֹא בְּכִיסוֹ, [ר]וְיֵשׁ אוֹמְרִים (לד) * דְּהוּא הַדִּין (ט) לְכִיסוֹ. הַגָּה: וּמִי שֶׁשָּׂכַח כִּיסוֹ עָלָיו בְּשַׁבָּת, אִם הוּא בְּבֵיתוֹ (לה) * יָכוֹל לֵילֵךְ עִמּוֹ לַחֲדָר לְהַתִּיר חֲגוֹרוֹ וְלִפֹּל שָׁם לְהַצְנִיעוֹ, וְאִם הוּא

[פ] בִּיצָה ט״ו (ע״א).
[צ] שַׁבָּת קנ״ג (ע״ב).
[ק] תַּרַ״ן שָׁם (סו: ד״ה רש).
[ר] בְּשָׁם הָרַמְבַּ״ן (קנג: ד״ה רש).
[ג] הַמֵּגִיד בְּפֶרֶק י״ג (ה״ט) בְּשֵׁם הָרַמְבַּ״ן (שם ד״ה והא) וְהַגָּהוֹת (דפוס קושטא) בְּפֶרֶק (ב׳) [כ׳] (ה״ז) בְּשֵׁם סְמַ״ק (מצוה רפב) וְכֵן כָּתַב בְּסֵמַ״ג (לאוין סה) וְרַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב ח״א) הֵבִיא לִשּׁוֹן שְׁתֵּי הַסְּבָרוֹת וְלֹא הִכְרִיעַ.

בֵּאוּר הַיטֵב

הַגְּרִשְׁנִי וְכָתַב, דְּבָר קָשֶׁה לְהָתִיר דְּהָרֵי מְצִינוּ בְּכָמָה דְּבָרִים שֶׁאָסְרוּ גְּזֵרָה לְגְזֵרָה דְּאִמְרִינַן כַּלָּה חֲדָא גְּזֵרָה הִיא עַיֵּן שָׁם, וְכֵן כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם סִימָן שמ״ח סָעִיף קָטָן ד׳ עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּט״ז סִימָן שמ״ט סָעִיף קָטָן א׳ וּבְמָגֵן אַבְרָהָם סִימָן של״א סָעִיף קָטָן ה׳: מ (ו) מֵהֶכֵנוֹ. וְאֵין לְבַטֵּל כְּלִי מֵהֶכֵנוֹ אֲפִלּוּ לְפִי שָׁעָה רַק בְּהֶפְסֵד מְרֻבֶּה. וּלְבַטֵּל כְּלִי לְכָל הַשַּׁבָּת בְּהֶפְסֵד דְּבָרִים שֶׁאֶסְרוּ גְּזֵרָה לִגְזֵרָה דְּאִמְרִינַן כַּלָּה חֲדָא גְּזֵרָה הִיא עַיֵּן שָׁם. וְכֵן הַפּוֹסְקִים, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם. וְאִם עָמַד לְתַקֵּן הַמַּשְׁאוֹי פָּטוּר. רַמַ״ם (פ״ג ה״ח): יא (מ) קָאֵי. הֵינוּ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין יָכוֹל לְהוֹלִיכָהּ פְּחוֹת פְּחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת כְּגוֹן שֶׁמְּתִירָא מִלִּסְטִים. וּלְדִידָן דְּאֵין לָנוּ רְשׁוּת הָרַבִּים גְּמוּרָה אֲפִלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁיָּכוֹל לְהוֹלִיכָהּ אַרְבַּע אַמּוֹת אָסוּר. וְכֵן נוֹהֲגִין. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן י״ד וְסָעִיף קָטָן י״ז לְעִנְיַן הַנִּזְכָּרִים לְעֵיל. וְהַמַּקֵּל כְּהַיִּשׁ אוֹמְרִים לֹא הִפְסִיד [טַ״ז (סק״ו)]. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יח) בְּשֵׁם הַשְּׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (סו. אות ג) דְּלְדִידָן דְּלֵית לָן רְשׁוּת הָרַבִּים אֲפָשָׁר דְּלְכַלַּי עָלְמָא שָׁרֵי בְּכָל עִנְיָן: (לה) יָכוֹל לֵילֵךְ וכו׳. דְּכֵיוָן שֶׁהַמַּקָּצָה בְּיָדוֹ יָכוֹל לֵילֵךְ עִמּוֹ לְכָל מָקוֹם שֶׁיִּרְצֶה. [ו]וְהַגְּרַ״א בְּבֵאוּרוֹ הָחְמִיר בָּזֶה, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַלָּכָה (ד״ה יכול) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה בְּשֵׁם הַדֶּרֶךְ הַחַיִּים (דין טלטול מוקצה ס״א). וְאִם יַזִּיר חֲגוֹרוֹ תֵּכֶף וְיִפֹּל הַמָּעוֹת יוּכַל לְהָבִיא לִידֵי הֶפְסֵד, אֲפָשָׁר שֶׁגַּם לְהַגְּרַ״א מֻתָּר, עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן י״ד וְסָעִיף קָטָן כ׳: של״א סָעִיף קָטָן ה׳:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּשִׁבְירָתָן, אֲבָל חֲתִיכוֹת זְכוּכִית רְחָבוֹת שֶׁאֵינָן כֵּלִים שֶׁאֵין הֶפְסֵד כָּל כָּךְ בְּשִׁבְירָתָן דְּהֵם עֲשׂוּיִם לְהַחְתִּךְ לַחֲתִיכוֹת קְטַנּוֹת וְלֵית בָּזֶה רַק הֶפְסֵד מוּעָט, אָסוּר לְהַנִּיחַ כָּרִים תַּחְתֵּיהֶן לְפִי שֶׁמְּבַטְּלָן עַל כָּל פָּנִים מִתְּשְׁמִישָׁן לְשָׁעָתָן, וְכֵן מַסִּיק הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד) לְדִינָא דַּיֵּשׁ לְהוֹרוֹת שֶׁאֵין מְבַטְּלִין כְּלִי מֵהֶכֵנוֹ אֶפִלּוּ לְפִי שָׁעָה אֶלָּא בִּמְקוֹם הֶפְסֵד מְרֻבֶּה. [א]וּלְבַטֵּל כֵּלִים מֵהֶכֵנָן לְכָל הַיּוֹם בִּמְקוֹם הֶפְסֵד מְרֻבֶּה יֵשׁ מַתִּירִין וְיֵשׁ אוֹסְרִין, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה לשמטן): י (כח) חֶשְׁכָּה לוֹ. הֵינוּ דְּנַעֲשָׂה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְאִי אֶפְשָׁר לוֹ לִשָּׂא אוֹתָם בְּיָדוֹ לְבֵיתוֹ מִפְּנֵי קְדֻשַּׁת שַׁבָּת, וּלְהַשְׁאִיר אוֹתָם שָׁם בַּדֶּרֶךְ אוֹ בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ אִי אֶפְשָׁר מִפְּנֵי בְּזָיוֹן הַתְּפִלִּין, דְּבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת שֶׁלָּהֶם הָיָה בַּשָּׂדֶה מָקוֹם שֶׁאֵין מִשְׁמָר מִפְּנֵי הַגַּנָּבִים, עַל כֵּן הִתִּירוּ לוֹ חֲכָמִים לְנָשְׂאָם עָלָיו דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ עַד בֵּיתוֹ אַךְ צָרִיךְ לְכַסּוֹתָם שֶׁלֹּא יִרְאוּהוּ שֶׁהוּא נוֹשֵׂא עָלָיו הַתְּפִלִּין בְּשַׁבָּת: יא (כט) רַק תַּחְתֶּיהָ. דְּכָל כַּמָּה דְּלֹא עָמַד לִפּוֹשׁ אֵין כָּאן עֲקִירָה בְּשַׁבָּת. (כמ) וְדַוְקָא כְּשֶׁאֵין עִמּוֹ אֵינוֹ יְהוּדִי וְלֹא בְּהֵמָה וְלֹא חֵרֶשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן, וְגַם בְּמָקוֹם שֶׁאֵין יָכוֹל לְהוֹלִיכוֹ פְּחוֹת פְּחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת כְּגוֹן שֶׁמִּתְיָרֵא מִלִּסְטִים שֶׁיִּגְזְלוּהוּ אוֹ שֶׁיֵּשׁ מַיִם רַחַב אַרְבַּע אַמּוֹת. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּסִמּוּךְ (ס״ק לד) דְּלִדְידָן דְּלֵית לָן רְשׁוּת הָרַבִּים גְּמוּרָה אֶפְשָׁר דְּשָׁרֵי בְּכָל עִנְיָן: (ל) דְּזִמְנִין דָּקְאֵי. [ד]וְאִם עָמַד לְתַקֵּן הַמַּשָּׂא פָּטוּר, דְּזֶה לֹא מִקְרֵי הַנָּחָה: (לא) הָכָּרָא. דְּעָבֵיד שִׁנּוּי בַּהֲלִיכָתוֹ וְעַל יְדֵי כֵן יִזְכֹּר שַׁבָּת וְלֹא יַעֲמֹד: (לב) כְּלְאַחַר יָד. דְּהֵינוּ שֶׁמְּהַפֵּךְ אֲחוֹרָיו כְּלַפֵּי הַחָצֵר וְזוֹרְקוֹ מִכְּתֵפָיו, כֵּן הוּא בְּרוֹקֵחַ (סי׳ קלז), דְּכְלְאַחַר יָד לֵיכָּא אִסּוּרָא דְּאוֹרְיְתָא וּמִשּׁוּם הֶפְסֵד חֲבִילָתוֹ הִתִּירוּ לוֹ דָּבָר זֶה: יב (לג) דְּדַוְקָא בַּחֲבִילָה. שֶׁהִיא כְּבֵדָה וְאֵין דַּרְכּוֹ לִרְזֹק בְּמַשָּׂא כָּבֵד וְאִית לֵיהּ הָכָּרָא אֲבָל בְּכִיס (כמ) שֶׁהוּא קַל אֵין הֶכֵּר בְּרִיצָה: (לד) דְּהוּא הַדִּין בְּכִיסוֹ. וְהֵינוּ בְּמָקוֹם שֶׁאִי אֶפְשָׁר בְּהֶנֵּךְ [טַ״ז (סק״ו)].

* יָכוֹל לֵילֵךְ. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לה) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם הַגְּרַ״א. וּבְדֶרֶךְ הַחַיִּים (דין טלטול מוקצה ס״א) מַכְרִיעַ דְּבִכְיס שֵׁישׁ עָלָיהּ תּוֹרַת כֵּלִי, וְהֵיא לֹא נַעֲשָׂה בְּסִיס לְהַמְּעוֹת מִשְׁמַע מִבֵּאוּר הַגְּרַ״א, וּבָזֶה יִתְרַץ קֻשְׁיַת הַט״ז (שם). אַחַר כָּךְ מָצָאתִי שֶׁכֵּן כָּתַב בְּסֵפֶר נְהַר שָׁלוֹם (סק״ח):

שַׁעַר הַצִּיּוּן

יא (מ) אֲלִיָּה רַבָּה (ס״ק כא) בְּשֵׁם סֵפֶר הַתְּרוּמָה (סי׳ רכו): יב (מא) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יז):

בֵּאוּר הַלָּכָה

דְּאֵין הַדִּין עִם הַמָּגֵן אַבְרָהָם, דְּרַ״ש וְשִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים בְּשֵׁם רִיא״ז הֵם יְחִידִים בָּזֶה [וּמִדִּבְרֵי הַמֵּגִיד מִשְׁנֶה (שם) אֵין הַכְרֵעָ עַיֵּן בְּלֶחֶם מִשְׁנֶה שָׁם], דְּהָרַ״ף (סו:) וְהָרַא״ש (פכ״ד סי׳ א) וְהָרַמְבַּ״ן (קנג: ד״ה ואוקימנא) וְהָרַשְׁבָּ״א (שם ד״ה והא) וְהָרַן״ן (סו: ד״ה ואחרים) כְּלָהוּ סְבִירָא לְהוּ דְּאִסּוּר בְּטוּל כְּלִי מֵהֶכֵנוֹ אֵין נִדְחֶה אֲפִלּוּ בִּמְקוֹם הֶפְסֵד מְרֻבֶּה וְכֵן מְבֹאָר גַּם כֵּן בְּחִדּוּשֵׁי הָרִיטְבָ״א (שם) עַיֵּן שָׁם], וּלְפִי מַה שֶּׁבֹּאַר הָרִיטְבָ״א בְּחִדּוּשָׁיו עַיֵּן שָׁם הֵיטֵב גַּם רַשַּׁ״י וְרִיא״ז יוֹדוּ דְּבָעַלְמָא אֵין נִדְחֶה אִסּוּר בְּטוּל כְּלִי מֵהֶכֵנוֹ אֲפִלּוּ בִּמְקוֹם הֶפְסֵד מְרֻבֶּה, וְכֵן בְּסֵפֶר אֲבָן הָעזֹר מַסְכִּים דְּלֹא כְּהָמָגֵן אַבְרָהָם. [ב]וּבְאֶמֶת קָשֶׁה מְאֹד לְהַקֵּל בָּזֶה דְּמִשְּׁטוּת הַסּוּגְיָא שָׁם דְּקַמְקְשֶׁה וְהָא קַמְבַטֵּל כְּלִי מֵהֶכֵנוֹ! מוּכָח דְּאִסּוּר בְּהֶפְסֵד מְרֻבֶּה, וְאֵין לְדַחוֹק כְּתִרוּץ הָמָגֵן אַבְרָהָם מִשּׁוּם דְּאָפְשָׁר לְקָרְקוֹ בְּנַחַת, דְּלִפְעָמִים לֹא מָתְרַץ דְּמֵירֵי בְּשֶׁאִי אֶפְשָׁר לְקָרְקוֹ בְּנַחַת. וְעוֹד דְּמַה יַּעֲנֶה בְּמַה דְּפָרִיךְ הַגְּמָרָא בְּדֶרֶךְ קַ״ח עַמּוּד ב׳ וְהָא קַמְבַטֵּל כְּלִי מֵהֶכֵנוֹ! וּמִשְּׁנֵי קָסָבַר צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים דְּאוֹרַיְתָא וְכוּ׳, הָא אֶפְשָׁר אִם יִסְבֹּר דְּצַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים הָנֵי רַק מִדְּרַבָּנָן גַּם כֵּן מַתִּיר לְבַטֵּל כְּלִי מֵהֶכֵנוֹ בְּהֶפְסֵד מְרֻבֶּה עַיֵּן שָׁם בְּגְמָרָא:

* אֶלָּא פּוֹרְקָן בְּנַחַת. וּמִכָּל מָקוֹם אָסוּר לִסְמֹךְ עָלָיו כְּשֶׁפּוֹרֵק דְּהָוֵי מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּבַעֲלֵי חַיִּים [מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יז)]:

* וְלֹא יַנִּיחֵם וכו׳. בִּלְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם (פכ״א ה״י) אֵיתָא וּלְעוֹלָם לֹא יַנִּיחַ וכו׳, וְהֵיינוּ אֶפִלּוּ אִם לֹא יָכוֹל לִפְרֹק בְּנַחַת, מִכָּל מָקוֹם יִרְאֶה שֶׁלֹּא יְהֵיֶה מַגָּע עַל הַבְּהֵמָה מִשּׁוּם צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים. וּמִשְׁמַע מִדִּבְרֵי הַגְּרַ״א דְּבְאֹפֶן זֶה מֻתָּר לְהַנִּיחַ תַּחְתֵּיהֶן כָּרִים וּכְסָתוֹת אַף דְּהוּא מְבַטֵּל כְּלִי מֵהֶכֵנוֹ וּכְשִׁיטַת רַשַּׁ״י שָׁם בְּגְמָרָא (קנג: ד״ה והא איכא) עַיֵּן שָׁם, וְהָא דְּאוֹסֵר בְּשֶׁלְחָן עָרוּךְ מַתְחִלָּה בְּמִשְׁאוֹת גְּדוֹלוֹת מַיְרֵי בְּשֶׁאִפְשָׁר לוֹ לְקָרְקָן וּכְמוֹ שֶׁמִּפְרֵשׁ הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם), אֲבָל לְפִי מַה שֶּׁבֹּאַרְנוּ הָרַמְבַּ״ן (שם) וְהָרַשְׁבָּ״א (שם) בְּחִדּוּשֵׁיהֶם יֵשׁ לְהַגִּיהַּ מִתַּחְתֵּיהֶן כָּרִים וּכְסָתוֹת בְּכָל גְּוָנֵי, וּכְדֵי לְהָסִיר הַצַּעַר מֵהַבְּהֵמָה יֵשׁ הַחֲבָלִים וְיִפְלוּ הַשְּׁקָעִים עִם הַכֵּלִים אַף עַל פִּי שֶׁיִּשְׁבְּרוּ:

יא * כִּי הֵיכִי דְּלֹא קָאֵי וכו׳. בַּגְּמָרָא (קנג:) אֵיתָא בְּזֶה הַלָּשׁוֹן סוֹף כִּי מְטָא לְבֵיתֵהּ אִי אֶפְשָׁר דְּלֹא קָאֵי מְעַיֵּיל מִרְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הַיָּחִיד, וּמְשַׁנֵּי דְּזָרִיק לֵהּ כְּלְאַחַר יָד. וְזֶה כְּפָנִים הַשָּׁלְחָן עָרוּךְ כִּי הֵיכִי וכו׳. וּמִשְׁמַע מֵהַגְּמָרָא [ה]דְּכֵיוָן דְּאַחַר כָּךְ זוֹרֵק כְּלְאַחַר יָד שׁוּב אֵין לָנוּ לְחֹשׁ אֶפִלּוּ אִם יַעֲשֶׂה הַנָּחָה בִּבְוֹאוֹ סָמוּךְ לְבֵיתוֹ מֵאַחַר דְּבִתְחִלַּת הַפְּעֻלָּה לֹא הָיְתָה עֲקִירָה שֶׁהָיְתָה הַחֲבִילָה מֻנַּחַת עָלָיו מִבְּעוֹד יוֹם, וְכֵן דַּעַת הַפְּלִבְּחִשִׁי יוֹם טוֹב (סק״ט) הוֹבָא בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק כג). וּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ מְחַמִּירִין שֶׁלֹּא יַעֲמֹד לְפוּשׁ, וּמַה דְּאָמְרוּ אִי אֶפְשָׁר דְּלֹא קָאֵי פּוֹרְתָּא, זֶה לֹא הָוֵי הַנָּחָה לְגַמְרֵי רַק נִרְאֶה כְּהַנָּחָה:

יב * דְּהוּא הַדִּין לְכִיסוֹ. וְעַיֵּן בְּט״ז (ס״ק יז) וְאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק כד) שֶׁפָּסְקוּ כְּהַיֵּשׁ אוֹמְרִים הַזֶּה. וְלִכְאוֹרָה הַיֵּשׁ אוֹמְרִים הַזֶּה לֹא סְבִירָא לְהוּ כְּהַיֵּשׁ אוֹמְרִים דְּסָעִיף ח׳, וּרְאָיָה דְּהֶכֵּל אֶפִלּוּ רֵיצָה שֶׁהִיא קַלָּא גְּרִיעָא מַהֶכֵּל [דְּהָרֵי לֹא מִקְּלִינַן לֵהּ כִּי אִם בְּאֵי אֶפְשָׁר בְּכָל הַהֶדְּחֵי דְּלֵעֵיל וְכִדְאִיתָא בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יח) בְּשֵׁם סֵפֶר הַתְּרוּמָה (סי׳ רכז)] וְכָל שֶׁכֵּן בְּהַנַּ״ל, אֲבָל זֶה אֵינוֹ דָּאוֹם כֵּן לֹא הָיָה לוֹ לְהַמְחִבֵּר לִסְתֹּם לְמַעְלָה, אֶלָּא הָאֱמֶת נִרְאֶה דְּהַיֵּשׁ אוֹמְרִים הַזֶּה שְׁמַקֵּל קָאֵי רַק אֲמִי שֶׁהִתְחַשִּׁיךְ לוֹ בַּדֶּרֶךְ דְּהוּא קָרוֹב לְאָנֹס, וְשָׁם שִׁיצָּא מִבֵּיתוֹ סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה שֶׁהוּא קָרוֹב לְפִשִׁיעָה וּלְכָךְ אֲפִלּוּ שֶׁכַח לְכַסּוֹתוֹ לֹא מִקְּלִינַן לֵיהּ, וְזֶהוּ טַעַם הַגָּפָה שֶׁבְּסָמוּךְ, וְכֵן מַשְׁמַע מִבֵּאוּר הַגְּרַ״א, וְכֵן יִתְרַץ קֻשְׁיַת הַט״ז (שם). אַחַר כָּךְ מָצָאתִי שֶׁכֵּן כָּתַב בְּסֵפֶר נְהַר שָׁלוֹם (סק״ח):

* יָכוֹל לֵילֵךְ. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לה) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם הַגְּרַ״א. וּבְדֶרֶךְ הַחַיִּים (דין טלטול מוקצה ס״א) מַכְרִיעַ דְּבִכְיס שֵׁישׁ עָלָיהּ תּוֹרַת כֵּלִי, וְהֵיא לֹא נַעֲשָׂה בְּסִיס לְהַמְּעוֹת

[א] ליקוטי דברי הרב: נראה שסמך על המתירים בהפסד מרובה. [ב] ראה בליקוטי דברי הרב למשנ״ב (ס״ק כז). [ג] ובשו״ע הרב (סי״ג) כתב שברה״ר דווקא ברץ קודם חשיכה, ועכשיו שאין לנו רה״ר אפילו רץ לאחר חשיכה [ובהה״ל (ס״ק יב) מבואר שהוא דווקא בכיס אבל בחבילה אפילו משחשיכה מותר]. [ד] בשו״ע הרב (סט״ו בסוגריים) כתב: אלא שלכתחילה אסור לעמוד כלל אלא אם כן אי אפשר לו בענין אחר. [ה] ובשו״ע הרב (סי״ג) כתב: שיגיע סמוך לבית ואז קודם שיעמוד לפני פתח ביתו ותיעשה הנחה צריך הוא לזרוק כיסו לתוך ביתו כלאחר יד כדי שלא יכניס מרשות הרבים לרשות היחיד. [ו] ובשו״ע הרב (סי״ט) הקיל משום שהמוקצה כבר עליו (ועוד דהוי טלטול ע״י גופו ואין בו איסור כלל).

עוז והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן רסו רסז

(לו) בַּשּׁוּק אָסוּר לַהֲבִיאוֹ לְבֵיתוֹ, רַק מַתִּיר חֲגוֹרוֹ בַּשּׁוּק וְהוּא נוֹפֵל, [א]וְאוֹמֵר לְאֵינוֹ יְהוּדִי (י) ו[ז] (לז) לְשָׁמְרוֹ וְאִם מְבִיאוֹ אֵין לָחֹשׁ (אגודה מסכת ביצה (פ״ ס), בית יוסף סימן ש״ט (ד״ה וכו׳)). וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ש״י (ס״ו) אִם הַכִּיס תָּפוּר בְּבִגְדוֹ מַה דִּינוֹ: **יג** * [ש]מָצָא אַרְנָקִי בְּשַׁבָּת, (לח) * אָסוּר (יא) לִטְּלוֹ אַף עַל פִּי שֶׁיֵּרָא * פֶּן יְקַדְּמֻנּוּ אַחֵר:

ש הָרא״ש (סי׳ כב) וְהָרַ״ן (חדושים ט. ד״ה אלא) בְּפֶרֶק קַמָּא דְּמְצִיעָא וּשְׁאָר פּוֹסְקִים.

א טור. ב שָׁם מַהָא דְּרַבִּי יוֹסֵי שַׁבָּת קי״ח (ע״ב). ג שָׁם בְּשָׁם תּוֹסָפוֹת (ברכות כז. ד״ה דוב) וְהָרא״ש (שם פ״ד סי׳ ו) מַהָא דְּרַב צַלַּי שֶׁל שַׁבָּת בְּעֶרֶב שַׁבָּת בְּרָכוֹת כ״ז (ע״א).

רסז דִּינֵי הַתְּפִלָּה בְּעֶרֶב שַׁבָּת. וּבוֹ ג׳ סְעִיפִים:

א [*] [א]בִּתְפִלַּת הַמִּנְחָה בְּעֶרֶב שַׁבָּת (א) * אֵין נוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם: **ב** (ב) [ב]מַקְדִּימִין לְהִתְפַּלֵּל עַרְבִית יוֹתֵר מִבְּיָמוֹת הַחֹל, (ג) * [ג]וּמְפַלֵּג (ד) הַמִּנְחָה יָכוֹל לְהַדְלִיק וּלְקַבֵּל שַׁבָּת בִּתְפִלַּת עַרְבִית

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

יב [ו] לְשָׁמְרוֹ. עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיֵּן שְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ב׳ סִימָן כ׳ כָּתַב דְּמַהֲנֵי תַּקָּנָה זוֹ דְּרִיצָה תְּחִלָּתוֹ בְּפֶרֶט בְּזְמַן הַזֶּה דְּאֵין לָנוּ רְשׁוּת הָרַבִּים, וְעַיֵּן שָׁם דְּעָקַר הַחֹלוֹק הוּא אִם אֶפְשָׁר לְשָׁמֹר עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אוֹ לֹא עַיֵּן שָׁם:

א [בשו״ע] **בִּתְפִלַּת הַמִּנְחָה כו׳.** כָּתַב מַהֲרִ״ח בְּרָכָה (סק״א) בְּשָׁם תַּלְמִידֵי הָאַרִ״י זַ״ל (שומר אמתים בשו״ת סי׳ ז) שֶׁאֵף הַנּוֹהֲגִים לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּמִנְחָה אֵין לְהַנִּיחַ בְּעֶרֶב שַׁבָּת. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן כ״ה (בסוף ביאור הלכה ס״ק טז):

בֵּאוּר הַהֲלָכָה

כֵּיוָן שֶׁהֲנִיחָה בְּשִׁכְחָה וּמֵאֵי לְטַלְטְלָהּ לְצָרְכָּהּ מְקוֹמָהּ, לָכֵן אִם הָיָה בְּיָדוֹ יָכוֹל לְהוֹלִיכוֹ לְחַבָּה, אֲבָל דְּבָרִים הַמֻּקְצִין בְּגוּפָן כְּגוֹן מְעוֹת וַאֲבָנִים שֶׁאֵין לָהֶם שׁוּם הֶתֵּר טִלְטוּל אֶפְלוּ לְצָרְכָּהּ גּוּפוֹ אוֹ מְקוֹמוֹ וּנְטָלוֹ בְּיָדוֹ, אָסוּר לֵילֵךְ עִמָּהֶן לְמָקוֹם אַחֵר רַק יִרוֹק אוֹתָן מֵחֵבָּהּ, מִלְּבַד אִזְמֵל שֶׁל מִילָה אַף שֶׁהוּא מֻקְצֶה מֵחֲמַת חֶסְרוֹן כִּיס וְאָסוּר לְטַלְטְלוֹ אֶפְלוּ לְצָרְכָּהּ גּוּפוֹ מִכָּל מָקוֹם כְּשֶׁהוּא בְּיָדוֹ יָכוֹל לְהַנִּיחוֹ בְּאוֹתוֹ חֶדֶר בְּמָקוֹם שֶׁיִּרְצֶה, דְּאִי יִטְעֶה לְהַשְׁלִיךְ הָאִזְמֵל מִיָּדוֹ וְיִשְׁבֹּר, מִפְּנֵי וְלֹא מְהֵיל:

יג * מָצָא אַרְנָקִי וְכו׳. וְאִם עָבַר וְהִנִּיחוֹ, יִרְאֶה עַל כָּל פָּנִים אַחַר כָּךְ לְטַלְטְלוֹ פְּחוֹת פְּחוֹת מֵאֲרְבַּע אַמּוֹת וּלְבַסּוֹף יְזָרְקֶנּוּ לְאַחֲרָיו כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵא הַנָּחָה:

* אָסוּר לְטַלְטְלוֹ. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ל לח) דְּאֶפְלוּ אִם יַעֲמֹד תַּחְתָּיו אָסוּר מִשּׁוּם מֻקְצֶה. וְאִם הוּא מָקוֹם שָׁרִב יִשְׂרָאֵל דָּרִין בּוֹ וּמְבִנְיהוּ כְּדֵי לְחַזְּרוּ אַחַר כָּךְ לְבָעֲלִיו, הֶתֵּירָא דְּפוֹחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת בְּנַדְאִי לֹא שְׁיָךְ בָּזֶה לְכַלֵּי עָלְמָא דְּאֵין בָּהוּל בָּזֶה כֵּיוָן שֶׁהוּא רַק כְּדֵי לְהַחֲזִירוֹ לִבְעָלָיו, אַף לְעִנְיַן אִסּוּר מֻקְצֶה יֵשׁ לְעַיֵּן, וְעַיֵּן בְּסִימָן תקפ״ו סָעִיף כ״ב וּבְבֵאוּר הַגְּרַ״א שָׁם:

* פֶּן יְקַדְּמֻנּוּ אַחֵר. וְעַל יְדֵי טִלְטוּל בָּרֶגֶל יֵשׁ לְהָקֵל:

א * אֵין נוֹפְלִין וְכו׳. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״א) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם הַפְּרִי מְגַדִּים. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ״א שֶׁכָּתַב מִקּוֹר לְדִין הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ מְמוּעָט קָטָן כ״ז (ע״א) לְעִנְיַן זְקִיפַת הַמֵּשָׁה בְּעֶרֶב שַׁבָּת, וְעַיֵּן שָׁם בְּתוֹסָפוֹת דְּבוּר הַמַּתְחִיל מִן הַמִּנְחָה, וּבְרַ״ן שָׁם (טז: ד״ה ת״ר מאימתי) הַסְּכִים דְּהוּא מִמִּנְחָה קְטַנָּה. וּמִכָּל מָקוֹם אֵין לְזוּז מִדִּבְרֵי הַפְּרִי מְגַדִּים שֶׁכֵּן מְבֹאָר בְּיוֹתֵר הֵיכָא סִימָן ת״א סָעִיף ו׳ בְּהַג״ה:

ב * וּמְפַלֵּג וְכו׳. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ג) בְּמָה שֶׁכָּתַבְנוּ וְיֵשׁ אוֹמְרִים דִּבְצִבּוּר יֵשׁ לְהָקֵל מִשּׁוּם מְקוֹמוֹת נוֹהֲגִין לְהַקֵּל בָּזֶה גַּם בְּחֹל וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם בְּסִימָן (רל״ה) (רל״ג) (סק״ו) מִשּׁוּם שֶׁטִּרְחָא לְאֶסְפָּם פְּעָמִים וּלְקַבְּצָם, עַל כָּל פָּנִים יֵשׁ לָהֶם לִסְמֹךְ עַל הֵאי טַעְמָא בְּעֶרֶב שַׁבָּת. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שֶׁאֵין לִסְמֹךְ וכו׳ הוּא מִשּׁוּם דְּכָל הָאֲחֲרוֹנִים לֹא הִזְכִּירוּ קְלָא זוֹ, וְטַעְמָם הוּא כֵּיוָן דְּאֵנוּ נְהִיגִין בְּשָׁאַר יְמוֹת הַחֹל לְהִתְפַּלֵּל בְּזִמְנָהּ כְּדֵין מִשּׁוּם שֶׁאֵין לָךְ זוֹ מִקּוֹר מִן הַשַּׁ״ס אֵיךְ נִסְמֹךְ עַל קוּלָּא זוֹ בְּשַׁבָּת. וּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ דְּכֵן הַשְּׁמְשׁוֹת יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל בְּשָׁעַת הַדְּחַק, עַיֵּן בְּסִימָן תפ״ט סָעִיף קָטָן ו׳ בְּמַגֵּן אַבְרָהָם לְעִנְיַן סְפִירָה, וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן רס״א בְּבֵאוּר הֲלָכָה דְּבוּר הַמַּתְחִיל וְשִׁעוּר זְמַן, אַף לְעִנְיַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא דְּאוֹרַיְתָא בְּוַדַּאי צָרִיךְ מִן הַדִּין לַחֲזֹר וּלְקָרְאָהּ בְּשָׁעָה שֶׁהוּא וַדַּאי לַיְלָה וְכַנַּ״ל בְּסִימָן רל״ה סָעִיף א׳:

בַּאֵר הַיטֵב

עָלְמָא שָׁרֵי בְּכָל עִנְיָן. שִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (סו. אות ג) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ח): (י) לְשָׁמְרוֹ. וְאִם מִתְיָרֵא מִן הָעַכּוּ״ם שֶׁיִּגְנְבֶנּוּ כַּשּׁוֹמֵר שֶׁשָּׁכַר רְשָׁאִי לְרוֹץ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב לְעֵיל (במג״א סק״ח). מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״כ). וְעַיֵּן בְּחֶשְׁבֹּת שְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ב׳ סִימָן (ד׳) [כ׳]: **יג** (יא) לְטַלְטְלוֹ. וְאָסוּר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לִטְלוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סוֹף סָעִיף א׳. כָּתַב הַבֵּאוּר הֵיטֵב אֲשֶׁר לְפָנַי, וְנִרְאֶה לִי דְּמֻתָּר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לִשְׁמְרוֹ עַיֵּן שָׁם, וּלְדִידִי צָרִיךְ עִיּוּן הוּא. [וּבְסֵפֶר אֲלֵיָה רַבָּה הִתִּיר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לִטְלוֹ כֵּיוָן דְּעַדַיִן לֹא נִזְכָּה בּוֹ יִשְׂרָאֵל,

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(לו) **בַּשּׁוּק.** אוֹ בְּמָקוֹם (נ) שֶׁלֹּא עָשׂוּ בָּרְחוֹב הַהוּא שִׁתּוּפֵי מְבוֹאוֹת. וְדַוְקָא כְּשֶׁאֵין מִתְיָרֵא מִן הָאֵינָם יְהוּדִים שֶׁמָּא יִקָּחוּהוּ (נא) אֲבָל אִם יָרֵא שֶׁמָּא יִקָּחוּ אוֹתוֹ הָאֵינָם יְהוּדִים רַשַּׁאי לְרוֹץ עִמּוֹ לְבֵיתוֹ שֶׁלֹּא לַעֲמֹד כְּלָל כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה עֲקִירָה בְּאֶמְצַע הַדֶּרֶךְ, וּבְתַנַּאי כְּשֶׁנִּזְכַּר כְּשֶׁהוּא מֵהַלֵּךְ וְלֹא עָמַד לְפוּשׁ שֶׁלֹּא עָשָׂה עֲקִירָה כְּלָל בְּתִחִלַּת רִיצָתוֹ, וְגַם כְּשֶׁבָּא סָמוּךְ לְבֵיתוֹ יְזָרְקֶנּוּ תֵּכֶף כְּלְאַחַר יָד לְבֵיתוֹ וְכַנַּ״ל (סי״א): (לז) **לְשָׁמְרוֹ.** וְאִם מִתְיָרֵא לְסָמוֹךְ עֲלֵיהֶם רַשַּׁאי לְצַוּוֹתָם (נב) לְהוֹלִיךְ לְבֵיתוֹ, וְעָצָה זוֹ טוֹב יוֹתֵר בְּשֶׁאֶפְשָׁר לוֹ מִכָּל הָאֶפָּנִים הַנַּ״ל. וְעַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם (ח״ב) כְּלָל נ״ד סָעִיף ד׳: **יג** (לח) **אָסוּר לְטַלְטְלוֹ.** אֲפִלּוּ אִם יַעֲמֹד תַּחְתָּיו וְלֹא יַעֲבִיר אַרְבַּע אַמּוֹת (נג) אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר מִשּׁוּם מֻקְצֶה, וְלֹא שָׁיְךְ לְהַתִּיר מִשּׁוּם פְּסֵידָא כֵּיוָן שֶׁעֲדַיִן לֹא זָכָה בּוֹ. וְכָתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק כא) דַּאֲפִלּוּ לְאֵינוֹ יְהוּדִי אָסוּר לוֹמַר לִטְלוֹ, [ב]וּבְסֵפֶר אֲלֵיָה רַבָּה (ס״ק כו) מֻקָּל עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, וְהֶבִיאוֹ הַפְּרִי מְגַדִּים. וְכֵן בְּחַדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר מֻקָּל גַּם כֵּן עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אַף דְּהוּא לֹא הֻקַּל כִּי אִם הַהַגְבָּהָה עַל יְדֵי הָאֵינוֹ יְהוּדִי דְּהוּא רַק טִלְטוּל בְּעַלְמָא אֲבָל לֹא לְצוֹתוֹ לְהוֹלִיךְ לְבֵיתוֹ, אַף אִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי בְּעַצְמוֹ מְבִיאוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל נִרְאֶה דְּאֵין לְמָנְעוֹ לְכַלֵּי עָלְמָא וְכַנַּ״ל:

א (א) **אֵין נוֹפְלִין.** מִפְּנֵי שֶׁהוּא סָמוּךְ לְהַכְנָסַת שַׁבָּת כֵּן כָּתַב הַלְּבוּשׁ. וְכָתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (משז״ סק״א), וְנִרְאֶה דְּהוּא הַדִּין כְּשֶׁמִּתְפַּלְּלִים מִנְחָה גְּדוֹלָה אַחַר חֲצוֹת נַמִּי אֵין נוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם. וְכֵן מִי שֶׁאוֹכֵל פַּת אַחַר חֲצוֹת. גַּם כֵּן אֵין לוֹמַר עַל נַהֲרוֹת בָּבֶל כִּי אִם שִׁיר הַמַּעֲלוֹת. וְעַיֵּן בְּאוּר הֲלָכָה (ד״ה אין נופלין):

ב (ב) **מַקְדִּימִין.** מִשּׁוּם (פ) דְּהָוֵי נְהִיגִי עָלְמָא לְקַבֵּל עֲלֵיהֶם שַׁבָּת מִכְּי פָּתַח הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר בָּרְכוּ וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן רס״א סָעִיף ד׳ לְכָךְ מַנָּהוּ לְהַקָּדִים לְהִתְפַּלֵּל עַרְבִית כְּדֵי לְהַקְדִּים הַקַּבָּלַת שַׁבָּת. (ג) וְהוּא הַדִּין דְּיָכוֹל לְקַבֵּל עָלָיו שַׁבָּת קֹדֶם תְּפִלַּת עַרְבִית:

(ג) **וּמְפַלֵּג וְכו׳.** מִשְׁמַע מִדִּבְרֵי הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק״א) דַּאֲפִלּוּ הַנּוֹהֲגִין לְהִתְפַּלֵּל מַעֲרִיב בִּזְמַנָּהּ מֻתָּרִים לְהִתְפַּלֵּל בְּלֵיל שַׁבָּת מִבְּעוֹד יוֹם וּבְלָבַד שֶׁיִּהְיֶה מִפְּלַג הַמִּנְחָה וְאֵילָךְ, דְּכֵיוָן דְּמִצְוָתָהּ לְהוֹסִיף מֵחֹל עַל הַקֹּדֶשׁ וּכְבָר קִבֵּל שַׁבָּת עָלָיו יָכוֹל לִסְמֹךְ עַל דַּעַת הַסּוֹבְרִים דְּהָוֵי כְּלֵילָה לְעִנְיַן תְּפִלָּה. אַף הַנּוֹהֵג כֵּן יִזָּהֵר עַל כָּל פָּנִים בְּעֶרֶב שַׁבָּת לְהִתְפַּלֵּל מִנְחָה קֹדֶם פְּלַג הַמִּנְחָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה תַּרְתֵּי דְּסָתְרֵי אַהֲדָדֵי [הֵיינוּ דִּלְדַעַת רַבִּי יְהוּדָה בַּגְּמָרָא (כז.) זְמַן מִנְחָה נִמְשָׁךְ רַק עַד פְּלַג הַמִּנְחָה וּמִשָּׁם וְאֵילָךְ הוּא זְמַן תְּפִלַּת עַרְבִית, וּלְדַעַת רַבָּנָן זְמַן מִנְחָה הוּא עַד סוֹף הַיּוֹם וּזְמַן מַעֲרִיב מִשֶּׁיֵּשׁ לְהָקֵל לְהִתְפַּלֵּל מַעֲרִיב מִבְּעוֹד יוֹם אַף אִם הִתְפַּלֵּל מִנְחָה אַחַר פְּלַג הַמִּנְחָה. (ד) וְנִרְאֶה לִי שֶׁאֵין לִסְמֹךְ עַל זֶה רַק כְּשֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל מַעֲרִיב עַל כָּל פָּנִים בְּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת וּבְשָׁעַת הַדְּחַק, אֲבָל לֹא כְּשֶׁהוּא עֲדַיִן וַדַּאי יוֹם, וּקְרִיאַת שְׁמַע יַחֲזֹר וְיִקְרָא כְּשֶׁהוּא וַדַּאי לַיְלָה, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה ומפלג): (ד) **הַמִּנְחָה יָכוֹל וכו׳.** אֲבָל קֹדֶם פְּלַג הַמִּנְחָה אֵין יָכוֹל לְהַדְלִיק וּלְקַבֵּל שַׁבָּת, (ה) וַאֲפִלּוּ אִם בְּדִיעֲבַד הִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת שַׁבָּת צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְהִתְפַּלֵּל.

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נ) פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״כ): (נא) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״כ): (נב) דַּאֲפִלּוּ רִיצָה מַתִּיר וְכָל שֶׁכֵּן זֶה: **יג** (נג) הָרא״ש בְּבָבָא מְצִיעָא (פ״א סי׳ כב) עַיֵּן שָׁם: **ב** (א) בַּ״ח (סק״א): (ב) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״א): (ג) דֶּרֶךְ הַחַיִּים (דין ערבית של שבת סי״א): (ד) מוּכָח מִמִּגֵּן אַבְרָהָם סִימָן רס״א סָעִיף קָטָן י׳ בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב ז סוף ח״א):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו״ע הרב (ס״ז בסוגריים) כתב שהוא הדין שיכול להעמיד שומר ישראל. ובקונטרס אחרון (סק״ו) נסתפק כשאין לו מי שישמור אם ישמור בעצמו או שעדיף שיביאו באופני ההיתר הנ״ל שלא יבוא לידי איסור תורה, ולהלן (סי׳ שלד ס״ב) סתם שיכול להחזיר שומר או לשמור בעצמו. **ב]** ובשו״ע הרב (ס״כ) אסר אמירה לאינו יהודי כהמג״א, שאינו הפסד מרובה רק מניעת רווח.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah